

# Relevante aspecten uit het nieuwe Gemeentewegendecreet voor het Omgevingsbeleid

Op 1 september 2019 treedt het [decreet van 3 mei 2019](#) houdende de gemeentewegen in werking (de publicatie in het Belgisch Staatsblad is gebeurd op 12 augustus 2019). Dit decreet wordt hierna het “Gemeentewegendecreet” genoemd.

Dit Gemeentewegendecreet heft de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen op en voorziet in een harmonisatie van de regelgeving met betrekking tot alle gemeentewegen.

Zo heeft de gemeenteraad voortaan de exclusieve bevoegdheid voor de aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van alle gemeentewegen.

Het Gemeentewegendecreet wijzigt met ingang van 1 september 2019 ook het Rooilijnendecreet van 8 mei 2009, zodat dat laatste decreet enkel nog over rooilijnen van gewestwegen gaat. Het officiële opschrift van dit laatste decreet luidt voortaan “Decreet houdende vaststelling en realisatie van de gewestelijke rooilijnen”.

De toepassing van het nieuwe Gemeentewegendecreet vertoont in een aantal gevallen duidelijke verbanden met de toepassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), het decreet Omgevingsvergunning (hierna: OVD) en het decreet Complexe Projecten. Daarom nemen we op deze website een toelichting op van deze verbanden.

Hieronder vindt u eerst een korte samenvatting van de inhoud van het Gemeentewegendecreet. Daarna worden de regelingen toegelicht die rechtstreeks raken aan instrumenten van het beleidsdomein Omgeving.

Tot slot wordt de overgangsregeling m.b.t. lopende buurtwegdossiers toegelicht. Die dossiers worden nog afgehandeld volgens de oude wetgeving.

- [Korte samenvatting](#)
- [Gemeentewegen en gemeentelijke ruimtelijke beleidsplannen](#)
- [Gemeentewegen en gemeentelijke, provinciale of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen of projectbesluiten](#)
- [Gemeentewegen en omgevingsvergunningen](#)
- [Overgangsregeling voor lopende buurtwegdossiers](#)

Voor andere aspecten van het Gemeentewegendecreet is het Departement Mobiliteit en Openbare Werken bevoegd.

## **KORTE SAMENVATTING**

Zoals de naam aangeeft, is het decreet van toepassing op gemeentewegen. Dit zijn de openbare wegen die onder het rechtstreekse en onmiddellijke beheer van de gemeente vallen, ongeacht de eigenaar van de grond. Buurtwegen vormen een specifieke categorie binnen de gemeentewegen en vallen voortaan onder het regime van het Gemeentewegendecreet. Het Gemeentewegendecreet heft immers de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen op.

Het Gemeentewegendecreet bevat in eerste instantie algemene doelstellingen en principes over gemeentewegen. Gemeenten hebben de mogelijkheid om deze te verfijnen in een gemeentelijk beleidskader.

Ter uitvoering van dit gemeentelijk beleidskader, kunnen gemeenten een of meer actieplannen opmaken. De gemeenteraad kan, los van een andere procedure, beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van alle gemeentewegen. Die beslissing kan echter ook geïntegreerd worden in een ruimtelijke planningsinitiatief of in de procedure van de omgevingsvergunning.

Tegen de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering.

Verder bevat het Gemeentewegendecreet regels over de realisatie van gemeentewegen, de afpaling en het beheer ervan, de verjaring en de voorwaarden voor een vergoeding voor waardevermindering of waardevermeerdering van de gronden waarop de gemeenteweg gesitueerd is.

Het decreet voorziet tot slot in uitgebreide handhavingsmogelijkheden voor de gemeente waaronder de last tot herstel, de bestuursdwang en dwangsommen.

## **GEMEENTEWEGEN EN GEMEENTELIJKE RUIMTELIJKE BELEIDSPLANNEN**

Artikel 3 en 4 van het [Gemeentewegendecreet](#) bevatten doelstellingen en principes met betrekking tot gemeentewegen. Zo moet er gewerkt worden aan een veilig wegennet op lokaal niveau, en aan de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen. Artikel 6 van het Gemeentewegendecreet stelt dat gemeenten die doelstellingen en de principes van artikel 4 kunnen verfijnen, concretiseren en aanvullen in een gemeentelijk beleidskader. Daar kan dan onder meer een actieplan uit voortvloeien (art. 7 Gemeentewegendecreet).

[Artikel 6](#) van het Gemeentewegendecreet geeft aan hoe een beleidskader over de gemeentewegen tot stand komt. Dit is een eigenstandige procedure met veel vrijheidsgraden voor de gemeentelijke overheid. De procedure omvat een voorlopige vaststelling, participatie en een definitieve vaststelling. De gemeenteraad beslist op voorstel van het college over de concrete modaliteiten van de participatie.

Volgens artikel 6, §4, van het Gemeentewegendecreet kan zo'n beleidskader over de gemeentewegen geïntegreerd worden in het gemeentelijk mobiliteitsplan, het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan of het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan. In dat geval volgt de vaststelling de procedureregels voor de opmaak van het mobiliteitsplan, het ruimtelijk structuurplan of het ruimtelijk beleidsplan.

Informatie over het gemeentelijk mobiliteitsplan en de opmaak ervan vindt u op de website [mobielvlaanderen.be](http://mobielvlaanderen.be)

Het Gemeentewegendecreet laat ook integratie toe met de ruimtelijke beleidsplanning. In principe kan dat nog over het ruimtelijk structuurplan gaan. Sinds begin 2018 kunnen echter geen nieuwe ruimtelijke structuurplannen meer worden gemaakt. Alleen de bestaande structuurplannen kunnen nog worden herzien. Een beleidskader over de gemeentewegen zou dus mee in procedure kunnen gaan met een herziening van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan; zie daarvoor [artikel 217 van het decreet van 8 december 2017](#) houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving. Logischer is om een beleidskader over de gemeentewegen – als men kiest voor integratie met de ruimtelijke visievorming – te integreren met of in een nieuw gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan.

De procedure van opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan is geregeld in [artikel 2.1.11 e.v. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening \(VCRO\)](#) en in een [uitvoeringsbesluit](#) voor die bepalingen van de VCRO. Meer informatie over de opmaak, met inbegrip van een stroomschema, is te vinden op de webpagina over [lokale ruimtelijke beleidsplannen](#).

We zien volgende aandachtspunten:

- de opmaakprocedure van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan start niet pas bij een voorlopige vaststelling, maar bij een conceptnota waarover al participatie moet worden gevoerd. De gemeente die de integratie van een beleidskader gemeentewegen in het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan overweegt, zorgt best dat er in de conceptnota ook een aanzet voor een visie over het gemeentewegennet vervat zit.
- niet alle beleidskaders van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan moeten samen met de strategische visie de procedure doorlopen: [artikel 2.1.1 VCRO](#) maakt duidelijk dat de vaststelling van een strategische visie en een of meer beleidskaders gevolgd kan worden door de vaststelling van aanvullende beleidskaders. Deze aanvullende beleidskaders maken vervolgens integraal deel uit van het ruimtelijk beleidsplan. Het gemeentebestuur kan dus een beleidskader gemeentewegen als beleidskader van het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan opstellen op het ogenblik dat er al een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan is. Beleidskaders van het ruimtelijk beleidsplan worden verondersteld operationele beleidskeuzes te bevatten voor de realisatie van de strategische visie van dat plan. Een aanvullend beleidskader gemeentewegen zal dan ook maar lukken als die strategische visie een voldoende inhoudelijke kapstok biedt voor een dergelijk beleidskader. De procedure voor aparte vaststelling van een beleidskader start ook met een conceptnota, zie [artikel 37 e.v. van het uitvoeringsbesluit](#) Beleidsplanning.

[Artikel 7](#) van het Gemeentewegendecreet stelt dat gemeenten actieplannen kunnen opmaken ter uitvoering van het gemeentelijk beleidskader gemeentewegen. De gemeenteraad keurt die goed na advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (Gecoro). Er zijn geen andere procedurevereisten, noch een optie om te integreren met andere instrumenten uit het mobiliteits- of omgevingsbeleid.

## **GEMEENTEWEGEN EN GEMEENTELIJKE, PROVINCIALE EN GEWESTELIJKE RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN OF PROJECTBESLUITEN**

### **Gemeentewegen en ruimtelijke uitvoeringsplannen**

[Artikel 11, §1](#), van het Gemeentewegendecreet stelt dat gemeenten de ligging en breedte van gemeentewegen (en dus ook van voormalige buurtwegen) vastleggen in gemeentelijke rooilijnplannen. De paragraaf verwijst naar de artikelen 16 tot 19 van het Gemeentewegendecreet, waarin de opmaak van rooilijnplannen voor gemeentewegen is geregeld.

[Artikel 11, §2](#), van het Gemeentewegendecreet heeft het over de opheffing van gemeentewegen (vaak zal het hier over voormalige buurtwegen gaan). Die paragraaf verwijst naar de artikelen 20 tot 23 van het Gemeentewegendecreet, waarin de opheffingsprocedure is geregeld.

De vermelde procedures zijn eigenstandige procedures.

[Artikel 12](#) van het Gemeentewegendecreet vermeldt dat in afwijking van artikel 11 een gemeentelijk rooilijnplan, de wijziging van een gemeentelijk rooilijnplan of de opheffing van een gemeenteweg ook kan worden opgenomen in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP). Het rooilijnplan of de opheffing van de gemeenteweg wordt dan tegelijk met dat RUP onderworpen aan de procedureregels voor het opstellen van het RUP.

Voor de duidelijkheid: een tracéwijziging kent geen aparte procedure, te onderscheiden van de aanpassing van een rooilijn of van een opheffing van een weg. Een tracéwijziging staat gelijk met de opmaak of wijziging van rooilijnplannen en de opheffing van het te verlaten wegdeel; zie de definities van [artikel 2](#) van het Gemeentewegendecreet en [artikel 11](#) dat stelt dat de *ligging* van gemeentewegen

vastgelegd wordt in gemeentelijke rooilijnplannen. Dus ook een tracéwijziging kan via de goedkeuring van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

De integratie van vaststelling of aanpassing van een rooilijn in een (meestal gemeentelijk) RUP is een gekende praktijk. Procedureel is er wel een verschil vanaf de inwerkingtreding van het Gemeentewegendecreet, zie hieronder. De opheffing van een gemeenteweg via een RUP is nieuw.

De procedure van opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen is geregeld in [Hoofdstuk 2 van Titel 2](#) van de VCRO, en in uitvoeringsbesluiten voor de betrokken decreetsartikelen.

We zien volgende aandachtspunten:

**1. Integratie kan met zowel een gemeentelijk als met een provinciaal of gewestelijk RUP, maar er is steeds een voorafgaande gemeenteraadsbeslissing over de gemeenteweg vereist, en vaak is ook een planologische delegatie nodig**

[Artikel 12](#) van het Gemeentewegendecreet maakt geen onderscheid tussen gewestelijke, provinciale en gemeentelijke RUP's. De vaststelling van rooilijnen voor gemeentewegen en de opheffing van een gemeenteweg kan dus niet alleen geïntegreerd worden met een gemeentelijk RUP, maar ook met een provinciaal of gewestelijk RUP. Er zijn inderdaad situaties denkbaar waarbij de keuzes in een provinciaal of gewestelijk ruimtelijk plan een ingreep in een gemeenteweg veronderstellen. *Bijvoorbeeld:* er loopt een buurtweg door een gepland regionaal bedrijventerrein, en men wil het tracé verleggen om een optimaal ruimtegebruik te bekomen.

In situaties waarbij een gewestelijk of provinciaal planinitiatief samen loopt met de wijziging (of opheffing) van een gemeenteweg, is op grond van [artikel 8](#) van het Gemeentewegendecreet steeds een voorafgaande beslissing van de gemeenteraad nodig. Artikel 12 van het Gemeentewegendecreet stelt immers dat afgeweken kan worden van artikel 11 (procedure van wijziging of opheffing van gemeentewegen), maar vermeldt artikel 8 van datzelfde decreet niet. Artikel 8 van het Gemeentewegendecreet is duidelijk: *“Niemand kan een gemeenteweg aanleggen, wijzigen, verplaatsen of opheffen zonder voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad.”*

De [parlementaire voorbereiding](#) (m.n. de toelichting bij het voorstel van decreet) bevestigt dat artikel 8 onverkort van toepassing is, en voegt daar aan toe dat ook steeds een planologische delegatie in de zin van artikel 2.2.2, §2, van de VCRO nodig zou zijn.

Dat laatste klopt o.i. in de meerderheid van de gevallen, maar niet altijd. Er moet – zoals de toelichting bij het voorstel van decreet overigens vermeldt – een onderscheid gemaakt worden tussen de gemeentelijke bevoegdheid over de lokale wegenis enerzijds en de verdeling van planningsbevoegdheden (stedenbouwkundige aspecten) anderzijds. De vraag of een planologische delegatie nodig is moet beantwoord worden vanuit de planningsbevoegdheden. Het gaat daarbij om de bevoegdheid over de nieuwe planopties, niet over wie bevoegd was voor de te vervangen planbestemmingen.

*Ter illustratie:* een gemeentelijk RUP waarmee een lokaal bedrijventerrein wordt aangeduid op een plek waar tot voorheen een agrarische bestemming in het gewestplan gold, behoeft geen delegatie van een gewestelijke planningsbevoegdheid. Toegepast voor planinitiatieven waarin gemeentewegen aan de orde zijn: een provinciaal of gewestelijk RUP waarin een gemeenteweg aangelegd of verlegd wordt, behoeft delegatie omdat de gemeente de planningsbevoegdheid heeft voor het in een RUP bestemmen of aanduiden van tracés binnen het lokaal wegennet. Een provinciaal of gewestelijk initiatief waarbij een gemeenteweg louter opgeheven zou worden omdat het bestaan ervan onverenigbaar is met een nieuwe bestemming waarvoor gewest of provincie bevoegd is, en waarbij geen nieuw tracé wordt aangeduid, behoeft geen delegatie. Er is geen gemeentelijke planningsbevoegdheid in het geding. Er is in dergelijk geval dus enkel een gemeenteraadsbeslissing nodig; beslissing die haar grondslag vindt in het decreet gemeentewegen en niet in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

**2. De procedurevereisten voor het RUP gelden, niet de procedurevereisten zoals beschreven in de afdelingen 2 en 3 van hoofdstuk 3 van het Gemeentewegendecreet**

Als de wijziging of de opheffing van een gemeenteweg geïntegreerd wordt in een ruimtelijk uitvoeringsplan, dan zijn enkel de bekendmakings- en inspraakvereisten uit de procedure van dat RUP van toepassing. [Artikel 12](#) van het Gemeentewegendecreet is inderdaad duidelijk: de procedure van het RUP is van toepassing *in afwijking van* artikel 11. Artikel 11 Gemeentewegendecreet verwijst naar artikel 16 tot 19 en 20 tot 23, waarin de procedurevereisten staan die van toepassing zijn als de wijziging of opheffing niet geïntegreerd is met een RUP.

Dit betekent bijvoorbeeld dat een aanplakking ter plaatse van het openbaar onderzoek niet verplicht is. Het aanschrijven van de eigenaars van percelen die door de rooilijn geraakt worden is om dezelfde reden niet verplicht; dat zal enkel het geval zijn als bij het RUP meteen ook een onteigeningsplan toegevoegd wordt ter realisatie van de rooilijn. Zie artikel 18 en 31 e.v. van het [Onteigeningsdecreet](#) van 24 februari 2017.

Het Gemeentewegendecreet verschilt op dat laatste punt van het Rooilijnendecreet van 8 mei 2009, dat in artikel 5 stipuleert dat een rooilijnplan kan geïntegreerd worden met een ruimtelijk uitvoeringsplan en dan dezelfde procedure volgt, maar dat daarenboven ook de eigenaars van percelen die door de rooilijn geraakt worden, moeten worden aangeschreven. Vanaf 1 september 2019 geldt het Rooilijnendecreet niet meer voor gemeentelijke rooilijnplannen.

Het ontbreken van een verplichting om het openbaar onderzoek over het ruimtelijk uitvoeringsplan – en de erin geïntegreerde rooilijn – op bepaalde manieren aan te kondigen of aan bepaalde instanties te melden, betekent niet dat de gemeente (of de provincie of het gewest bij integratie met een provinciaal of gewestelijk RUP) er niet kan voor opteren om dit wel degelijk te doen. Gelet op de impact van een rooilijnplan raden wij alvast sterk aan om wel degelijk voor de aanvang van het openbaar onderzoek de eigenaars van percelen die door de rooilijn geraakt worden, aangetekend aan te schrijven.

### **3. Vereiste inhoud van het rooilijnplan dat met het RUP wordt geïntegreerd**

De verplichte inhoud van een rooilijnplan is opgenomen in [artikel 16, §2](#), Gemeentewegendecreet. Hoewel dit artikel op grond van artikel 11 niet van toepassing is als het rooilijnplan geïntegreerd wordt met het RUP en de procedure van het RUP volgt, moet men zich logischerwijze op die inhoudsomschrijving inspireren voor rooilijnplannen die geïntegreerd worden in een RUP.

De [parlementaire voorbereiding](#) (m.n. de toelichting bij het voorstel van decreet) stelt: “Een aanduiding ‘bestemming weg’ op het bestemmingsplan volstaat niet. Er moet een rooilijnplan worden toegevoegd aan het dossier van het RUP, met duidelijke aanduiding van percelen, eigenaars en oppervlaktes. Bij uitbreiding volstaat een figuratieve aanduiding van ‘te realiseren verbinding’ zeker niet. In de toelichtingsnota bij het RUP én in de beslissing tot goedkeuring van het RUP moet expliciet verwezen worden naar het rooilijnplan, zoals dat ook voor de opheffing van een verkaveling van toepassing is.”

## **Gemeentewegen en projectbesluiten**

[Artikel 12](#) van het Gemeentewegendecreet vermeldt dat *in afwijking van artikel 11* de opmaak of wijziging van een gemeentelijk rooilijnplan of de opheffing van een gemeenteweg ook kan opgenomen worden in het herkenbare onderdeel van een projectbesluit dat geldt als RUP. Het rooilijnplan of de opheffing van de gemeenteweg wordt dan tegelijk met dat RUP onderworpen aan de procedureregels voor het vaststellen van het projectbesluit.

Het gaat hier dus over de toepassing van het decreet complexe projecten. Integreert men de wijziging of opheffing van een gemeenteweg in een complex project, dan zal naar analogie met wat geldt voor integratie in ruimtelijke uitvoeringsplannen, de procedure complexe projecten in de plaats komen van de procedure zoals vastgelegd in afdelingen 2 en 3 van hoofdstuk 3 van het Gemeentewegendecreet.

De aandachtspunten die we hierboven meegaven bij de integratie van een wijziging of opheffing van een gemeenteweg via een ruimtelijk uitvoeringsplan, gelden naar analogie bij integratie met een projectbesluit. Zo geldt bijvoorbeeld op grond van artikel 8 Gemeentewegendecreet onverkort de

vereiste van een voorafgaande gemeenteraadsbeslissing over de wijziging of opheffing van een gemeenteweg.

## **GEMEENTEWEGEN EN OMGEVINGSVERGUNNINGEN**

- [Rooilijnen en achteruitbouwstroken als beoordelingsgrond](#)
- [Mogelijkheid tot integratie van de gemeenteraadsbeslissing in de procedure van de omgevingsvergunning](#)
- [Gewone procedure](#)
- [Beperkte sanctie bij het uitblijven van een gemeenteraadsbeslissing](#)
- [Administratief beroep](#)

### **Rooilijnen en achteruitbouwstroken als beoordelingsgrond**

#### **1. Voorlopig vastgesteld ontwerp van rooilijnplan**

*Nieuw punt 5° in [art. 4.3.1, §1, eerste lid, VCRO](#)  
[Art. 65](#) Gemeentewegendecreet*

Een vergunning moet worden geweigerd als de aanvraag onverenigbaar is met een voorlopig vastgesteld rooilijnplan.

Deze beoordelingsgrond was reeds voorzien in het Rooilijnendecreet voor die rooilijnen die onder het toepassingsgebied van het Rooilijnendecreet vielen.

De weigeringsgrond wordt nu dus uitgebreid naar alle rooilijnen (ook deze van voormalige buurtwegen, zie hieronder).

Rooilijnplan moet voortaan begrepen worden als een plan houdende de vaststelling van de rooilijn als vermeld in het Rooilijnendecreet van 8 mei 2009 en het Gemeentewegendecreet.

De weigeringsgrond vervalt als het plan niet definitief werd vastgesteld binnen de termijn die in de procedure is vastgesteld.

Voor buurtwegen gold het rooilijnendecreet niet. Een voorlopig vastgestelde rooilijn van een buurtweg is dus maar een weigeringsgrond indien die rooilijn na 1 september 2019 voorlopig is vastgesteld met toepassing van het nieuwe Gemeentewegendecreet.

#### **2. Rooilijnplannen en achteruitbouwstroken**

*Wijziging [art. 4.3.8, §1, VCRO](#)  
[Art. 66](#) Gemeentewegendecreet*

Ook de bepaling rond rooilijnen en achteruitbouwstroken, opgenomen in artikel 4.3.8 VCRO en recent nog aangepast door [artikel 61 van het decreet van 8 december 2017](#) houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving, wordt uitgebreid.

Tot 1 september 2019 bevat de VCRO een verwijzing naar het Rooilijnendecreet van 8 mei 2009. Zo kan een vergunning niet worden verleend voor het bouwen, verbouwen, herbouwen of uitbreiden van een constructie op een stuk grond dat door een rooilijn of een achteruitbouwstrook is getroffen, behoudens onder de voorwaarden die worden bepaald bij of krachtens het Rooilijnendecreet van 8 mei 2009 (hieronder vallen dus niet de rooilijnen van voormalige buurtwegen).



Vanaf 1 september wordt de regeling van het Rooilijnendecreet van 8 mei 2009 overgenomen in de VCRO, zonder verwijzing echter naar dat decreet. Op die manier geldt die regeling voor zowel gemeentelijke als gewestelijke rooilijnen.

Vanaf 1 september 2019 is het dan ook zo dat er geen vergunning verleend kan worden voor het bouwen, verbouwen, herbouwen of uitbreiden van een constructie op een stuk grond dat door een rooilijn of een achteruitbouwstrook is getroffen, met uitzondering van de gevallen waarin voldaan is aan een van volgende voorwaarden:

1. de aanvraag heeft louter betrekking op onderhouds- of stabiliteitswerken aan een vergunde of vergund geachte constructie;
2. de aanvraag heeft louter betrekking op sloop- of aanpassingswerken die tot gevolg hebben dat de constructie aan de rooilijn of achteruitbouwstrook wordt aangepast;
3. de aanvraag heeft betrekking op de verbouwing van een monument dat bij een decreet definitief of voorlopig beschermd is, of een constructie die deel uitmaakt van een stads- of dorpsgezicht of een cultuurhistorisch landschap dat bij een decreet definitief of voorlopig beschermd is;
4. de aanvraag heeft louter betrekking op het aanbrengen van gevelisolatie aan een bestaande vergunde of vergund geachte constructie, met een overschrijding van ten hoogste 14 centimeter.

Een vergunning kan toch worden verleend:

1. die afwijkt van de rooilijn als uit het advies van de wegbeheerder blijkt dat de rooilijn niet binnen vijf jaar na de afgifte van de vergunning zal worden gerealiseerd. Als er na het verstrijken van die termijn wordt onteigend, wordt bij het bepalen van de vergoeding geen rekening gehouden met de waardevermeerdering die uit de vergunde handelingen voortvloeit;
2. die afwijkt van de achteruitbouwstrook als de wegbeheerder een gunstig advies heeft gegeven.

Handelingen waarvoor geen vergunning is vereist, mogen onder dezelfde voorwaarden als vermeld in het eerste en tweede lid worden uitgevoerd na machtiging van de wegbeheerder.

## **Mogelijkheid tot integratie van de gemeenteraadsbeslissing in de procedure van de omgevingsvergunning**

[Artikel 11, §1](#), van het Gemeentewegendecreet stelt dat gemeenten de ligging en breedte van gemeentewegen op hun grondgebied (en dus ook van voormalige buurtwegen) vastleggen in gemeentelijke rooilijnplannen, en dit ongeacht de eigenaar van de grond. Voor de totstandkoming gemeentelijke rooilijnplannen verwijst deze paragraaf 1 naar afdeling 2 (dit zijn de artikelen 16 tot 19 van het Gemeentewegendecreet), waarin de opmaak van rooilijnplannen voor gemeentewegen is geregeld. De procedure voor het tot stand komen van gemeentelijke rooilijnplannen is ook van toepassing op het wijzigen ervan.

[Artikel 11, §2](#), van het Gemeentewegendecreet heeft het over de opheffing van gemeentewegen (vaak zal het hier over opheffing van voormalige buurtwegen gaan). De opheffing van een gemeenteweg gebeurt door een besluit tot opheffing van de rooilijn, in voorkomend geval met inbegrip van het daartoe vastgestelde rooilijnplan. Deze paragraaf 2 verwijst naar afdeling 3 (dit zijn de artikelen 20 tot 23 van het Gemeentewegendecreet), waarin de opheffingsprocedures is geregeld.

De vermelde procedures zijn eigenstandige procedures.

[Artikel 12, §2](#), van het Gemeentewegendecreet stelt dat in afwijking van artikel 11 de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg met overeenkomstige toepassing van artikel 31 van het Omgevingsvergunningendecreet kan worden opgenomen in een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, voor zover die wijziging past in het kader van de realisatie van de bestemming van de gronden.

Voor de duidelijkheid: een tracéwijziging kent geen aparte procedure, te onderscheiden van de aanpassing van een rooilijn of van een opheffing van een weg. Een tracéwijziging staat gelijk met de opmaak of wijziging van rooilijnplannen en de opheffing van het te verlaten wegdeel; zie de definities

van [artikel 2](#) van het Gemeentewegendecreet en [artikel 11](#) dat stelt dat de *ligging* van gemeentewegen vastgelegd wordt in gemeentelijke rooilijnplannen. Dus ook een tracéwijziging kan via vergunningsprocedure doorgevoerd worden.

Het decreet spreekt over kan, de integratie is dus een mogelijkheid, geen verplichting. Men kan er ook voor kiezen om eerst de wegenproblematiek (rooilijnen) te regelen, en pas daarna een vergunning voor stedenbouwkundige handelingen of verkavelen van gronden aan te vragen.

Deze integratie kan echter niet als de beoogde wijziging, verplaatsing of opheffing betrekking heeft op

- een gemeenteweg die in een plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan bestemd is, of
- een gemeentelijk rooilijnplan dat in een plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen.

In dat geval gelden de procedureregels voor het opstellen van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Als de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg wordt opgenomen in een omgevingsvergunning, dan spelen enkel de procedureregels van het Omgevingsvergunningendecreet (in afwijking van artikel 11 Gemeentewegendecreet). De procedurevereisten zoals beschreven in de afdelingen 2 en 3 van hoofdstuk 3 van het Gemeentewegendecreet, waarnaar verwezen wordt in artikel 11, zijn dus niet van toepassing.

Dit betekent bijvoorbeeld dat niet de regels van het openbaar onderzoek over rooilijnplannen (artikel 17 Gemeentewegendecreet) gevolgd worden, maar de regels over het openbaar onderzoek inzake omgevingsvergunningsaanvragen. (o.a. [artikel 16 e.v.](#) OVB)

Zoals hoger aangegeven, treedt het Gemeentewegendecreet in werking op 1 september 2019. [Artikel 90](#) van dit Gemeentewegendecreet bepaalt uitdrukkelijk dat de wijzigingen van het Omgevingsvergunningendecreet van toepassing zijn op omgevingsvergunningsaanvragen die in eerste bestuurlijke aanleg bij de vergunningverlenende overheid worden aangevraagd vanaf 1 september 2019.

De [parlementaire voorbereiding](#) (m.n. de toelichting bij het voorstel van decreet) geeft aan dat de indieningsdatum de datum is waarop het dossier in het omgevingsloket ingevoerd wordt. Dat betekent dus ook dat de nieuwe regels niet van toepassing zijn op dossiers in graad van beroep als de aanvraag in eerste aanleg werd ingediend voor de inwerkingtreding van dit decreet.

## Gewone procedure

Door [artikel 69](#) van het Gemeentewegendecreet werd expliciet in [artikel 17](#) van het Omgevingsvergunningendecreet opgenomen dat de vereenvoudigde vergunningsprocedure niet van toepassing is voor projecten waarvoor een beslissing van de gemeenteraad vereist is over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg.

Dit is niet echt nieuw, [artikel 13, tweede lid](#), van het Omgevingsvergunningenbesluit voorzag al dat aanvragen die wegenwerken omvatten waarover de gemeenteraad beslissingsbevoegdheid heeft, behandeld werden volgens de gewone vergunningsprocedure.

Een gemeenteweg wordt gedefinieerd als een openbare weg die onder het rechtstreekse en onmiddellijke beheer van de gemeente valt, ongeacht de eigenaar van de grond.

De wijziging van een gemeenteweg is het aanpassen van de breedte van de bedding van een gemeenteweg, met uitsluiting van verfraaiings-, uitrustings- of herstelwerkzaamheden. Het verbreden van een fiets- of voetpad, ten koste van de breedte van de rijweg, zonder dat de totale breedte van de rooilijnen gewijzigd wordt, wordt dan ook niet beschouwd als een wijziging van de gemeenteweg. Een gemeenteraadsbeslissing hierover is dan ook niet vereist.

Onder de verplaatsing van een gemeenteweg wordt verstaan de vervanging van een af te schaffen gemeenteweg of een gedeelte daarvan door een nieuwe gemeenteweg of een nieuw wegdeel.



- [Aanvraagdossier](#)
- [Advisering](#)
- [Samenroepen van de gemeenteraad](#)
- [Gemeenteraadsbeslissing](#)
- [Vergunningsbeslissing](#)

## 1. Aanvraagdossier

Als de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg wordt opgenomen in een omgevingsvergunning, moet het aanvraagdossier een ontwerp van rooilijnplan bevatten dat voldoet aan de eisen die het Gemeentewegendecreet stelt op het vlak van de vorm en inhoud van gemeentelijke rooilijnplannen of een grafisch plan met aanduiding van de op te heffen rooilijn (artikel 12, §2 Gemeentewegendecreet).

- Opgelet: de normenboeken die de dossiersamenstelling van aanvragen om stedenbouwkundige handelingen en verkavelingsaanvragen vastleggen, houden nog geen rekening met deze bijkomende eis. Maar aangezien deze eis in het decreet staat, is hij onmiddellijk van kracht.

## 2. Advisering

Als, met toepassing van [artikel 12, §2](#), van het Gemeentewegendecreet, de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg wordt opgenomen in een omgevingsvergunning, spelen de procedureregels van het omgevingsvergunningendecreet (in afwijking van artikel 11 Gemeentewegendecreet).

Dit betekent dat advies gevraagd moet worden aan de adviesinstanties, bepaald in [artikel 35](#) van het Omgevingsvergunningenbesluit. In de gevallen, bepaald in [artikel 24](#), tweede lid, of [artikel 59](#), tweede lid, van het Omgevingsvergunningendecreet, zal ook advies gevraagd moeten worden aan het college van burgemeester en schepenen van het ambtsgebied waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, of de gemeentelijke omgevingsambtenaar.

Zo zal het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) om advies gevraagd moeten worden als een mobiliteitsstudie of een project-MER, die een mobiliteitsstudie omvat, bij de vergunningsaanvraag gevoegd moet worden.

De wegbeheerder (dat is niet het departement MOW, maar het Agentschap Wegen en Verkeer) wordt om advies gevraagd als het voorwerp van de vergunningsaanvraag op minder dan dertig meter van het domein van autosnelwegen, hoofdwegen of primaire wegen categorie I volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen of langs gewestwegen ligt.

Dit houdt ook in dat, als de beoogde aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg betrekking heeft op een rooilijnplan, er geen advies gevraagd moet worden aan het Departement MOW en de deputatie. Dit advies zal maar gevraagd moeten worden in het kader van opmaak van rooilijnplannen, los van een vergunningsaanvraag.

## 3. Samenroepen van de gemeenteraad

- **Eerste aanleg ([art. 31](#) Omgevingsvergunningendecreet, ingevolge art. 70 Gemeentewegendecreet)**

Als de aanvraag de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg omvat, roept het college van burgemeester en schepenen, in voorkomend geval op verzoek van de bevoegde overheid, de gemeenteraad samen om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

Vanaf 1 september 2019 roept het college van burgemeester en schepenen dus de gemeenteraad samen, ook als de deputatie of de Vlaamse Regering de bevoegde overheid in eerste aanleg is. Als de deputatie of de Vlaamse Regering de bevoegde overheid in eerste aanleg is, dan bezorgt de gemeente de gemeenteraadsbeslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg binnen zestig dagen na het verzoek aan de deputatie of de Vlaamse Regering.

➤ ***In beroep (art. 65 Omgevingsvergunningendecreet, ingevolge art. 75 Gemeentewegendecreet)***

Als de vergunningsaanvraag de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg omvat en de bevoegde overheid in administratief beroep vaststelt dat de gemeenteraad daarover geen beslissing heeft genomen, roept de gouverneur op verzoek van de deputatie, de Vlaamse Regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar, de gemeenteraad samen om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

De gemeente bezorgt de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg aan de bevoegde overheid binnen zestig dagen na de samenroeping door de gouverneur.

Daar waar voor 1 september 2019 de provinciegouverneur de gemeenteraad kon samenroepen ingeval de gemeenteraad een weigeringsbeslissing had genomen, bestaat vanaf 1 september 2019 die mogelijkheid niet meer.

Het Gemeentewegendecreet voorziet immers in een administratief beroep tegen de beslissing van de gemeenteraad. Dit administratief beroep werd door [artikel 72](#) van het Gemeentewegendecreet opgenomen in [artikel 31/1](#) van het Omgevingsvergunningendecreet.

#### **4. Gemeenteraadsbeslissing**

Als er een gemeentelijk rooilijnplan bestaat, moet de gemeenteraad eerst beslissen over de wijziging of opheffing van het rooilijnplan vooraleer ze kan beslissen over de vraag (in het kader van de vergunningsaanvraag) tot wijziging of opheffing van de gemeenteweg.

Dit zijn twee aparte gemeenteraadsbeslissingen. Ze kunnen wel in dezelfde zitting genomen worden.

In haar beslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg kan de gemeenteraad voorwaarden opleggen en lasten verbinden, die de bevoegde overheid in de eventuele vergunning opneemt. De gemeenteraad mag daarbij wel niet in de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening treden.

*(art. 70 en 75 Gemeentewegendecreet, art. 31 en 65 Omgevingsvergunningendecreet)*

#### **5. Vergunningsbeslissing**

➤ ***Voorafgaande gemeenteraadsbeslissing***

Een vergunning voor aanvragen met aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan pas verleend worden na goedkeuring over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg door de gemeenteraad.

Als de gemeenteraad de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing niet heeft goedgekeurd, dan wordt de omgevingsvergunning geweigerd.

Ook als een beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg uitblijft, moet de omgevingsvergunning geweigerd worden.

*(art. 73, 2° en 76, 3° Gemeentewegendecreet, art. 32, §6 en 66, §6 Omgevingsvergunningendecreet)*

➤ ***Gemeentelijk reglement inzake gemeentewegen***

Op grond van [artikel 36](#) van het Gemeentewegendecreet kunnen gemeenten een gemeentelijk reglement opmaken voor de toegang, het gebruik of het beheer van de gemeentewegen. De gemeenten kunnen daarbij differentiëren naar categorie, zoals is opgenomen in het gemeentelijk beleidskader. Zo

kunnen, met het oog op de vrijwaring van het goede gebruik van de gemeenteweg of vanuit veiligheidsoverwegingen, in het reglement regels worden opgelegd met betrekking tot de waterhuishouding, en de hoogte en de aard van de afscheidingen tussen de gemeentewegen en de erven van de aangelanden.

Bij het verlenen van vergunningen zullen deze gemeentelijke reglementen moeten worden gerespecteerd. Kennis hiervan zou normaal geen probleem mogen zijn: de gemeente is ofwel vergunningverlenende overheid, ofwel een adviesinstantie.

#### ➤ **Voorwaarden en lasten**

In haar beslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg kan de gemeenteraad voorwaarden opleggen en lasten verbinden. De gemeenteraad mag daarbij wel niet in de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening treden. De vergunningverlenende overheid zal deze in de eventuele vergunning moeten overnemen.

Die voorwaarden en lasten m.b.t. de wegenis moeten voldoen aan dezelfde vereisten als andere lasten en voorwaarden bij de vergunning, zie [artikel 71 e.v.](#) OVD. Zo moeten ze bijv. proportioneel zijn en door toedoen van de aanvrager kunnen worden gerealiseerd

(*art. 70 en 75 Gemeentewegendecreet, art. 31 en 65 Omgevingsvergunningendecreet*)

## **Beperkte sanctie bij het uitblijven van een gemeenteraadsbeslissing**

Door [artikel 73, 2°](#) en [76, 3°](#) van het Gemeentewegendecreet wordt in [artikel 32, §7](#) en [66, §7](#) van het Omgevingsvergunningendecreet een beperkte sanctionering ingevoerd ingeval niet beslist wordt over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg in het kader van een vergunningsaanvraag.

De bevoegdheid van de gemeenteraad om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg is absoluut. Dit leidt ertoe dat de vergunningverlenende overheid (college, deputatie, Vlaamse Regering) geen vergunning kan afleveren als de gemeenteraad geen beslissing heeft genomen binnen de vastgelegde termijnen.

Als de vergunningverlenende overheid geen beslissing kan nemen binnen de vastgestelde of in voorkomend geval verlengde beslissingstermijn doordat de gemeenteraad geen beslissing heeft genomen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg, is de gemeente een eenmalige vergoeding van 5000 euro verschuldigd aan de vergunningsaanvrager.

## **Administratief beroep**

- [Twee beroepsprocedures](#)
- [Verplichting tot indienen van een beroep tegen de vergunningsbeslissing & chronologie](#)
- [Indienen van een wegenberoep \(beroep tegen de gemeenteraadsbeslissing over een gemeenteweg\)](#)
- [Gevolg van het instellen een wegenberoep: schorsing van de beslissingstermijn in beroep](#)
- [Uitspraak wegenberoep en implicaties op beroep tegen de vergunningsbeslissing](#)

### **1. Twee beroepsprocedures**

Nieuw is dat men in de toekomst niet enkel in (administratief) beroep kan gaan tegen de vergunnings- of weigeringsbeslissing over de vergunningsaanvraag. Men zal ook in beroep kunnen gaan tegen de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg. Dit gebeurt via twee aparte beroepsprocedures.

Let wel: dit administratief beroep tegen de gemeenteraadsbeslissing is slechts mogelijk in het geval er een administratief beroep tegen de vergunningsbeslissing mogelijk is.

(Nieuw) artikel 31/1, §1, eerste lid, van het Omgevingsvergunningendecreet stelt immers:

*“Tegen het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan in het kader van een schorsend administratief beroep tegen de vergunningsbeslissing een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse*

*Regering door de personen of instanties, vermeld in artikel 53. De vereiste, vermeld in artikel 53, tweede lid, is ook van toepassing op het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad.”*

Is geen administratief beroep (meer) mogelijk tegen de vergunningsbeslissing, is ook geen administratief beroep meer mogelijk tegen de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

➤ **Administratief beroep tegen de vergunningsbeslissing**

Het beroep tegen de beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen over de vergunningsaanvraag wordt ingesteld bij de deputatie.

Het beroep tegen de beslissing van de deputatie in eerste aanleg wordt ingesteld bij de Vlaamse Regering (in concreto de minister bevoegd voor Omgeving en het departement Omgeving).

- ⇒ Dit is een reeds bestaande regeling, opgenomen in [artikel 52](#) Omgevingsvergunningendecreet
- ⇒ Dit beroep kan digitaal via het omgevingsloket ingediend worden (het mag momenteel ook analoog)

➤ **Administratief beroep tegen de gemeenteraadsbeslissing over de gemeenteweg**

Tegen de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering. De gemeente moet het administratief dossier overmaken aan het Departement MOW.

Het beroep dient wel gepaard te gaan met een beroep tegen de vergunningsbeslissing (bij de overheid, bevoegd voor beroepen tegen een vergunningsaanvraag).

Hierna korten we het beroep tegen de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg af als het “wegenberoep”.

## 2. Verplichting tot indienen van een beroep tegen de vergunningsbeslissing & chronologie

Samen gelezen impliceren [artikel 31/1](#) en [artikel 56](#) van het Omgevingsvergunningendecreet dat als iemand een beroep wenst in te stellen tegen de beslissing van de gemeenteraad, hij eerst het wegenberoep moet indienen (en betekenen aan de verschillende instanties) en dan een beroep kan (en moet) indienen tegen de vergunningsbeslissing. Deze chronologie wordt ook bevestigd in de [parlementaire voorbereiding](#) (m.n. de toelichting) van het Gemeentewegendecreet.

De indiener van het wegenberoep moet verplicht ook beroep indienen tegen de vergunningsbeslissing zelf. Het volstaat niet dat iemand anders dat doet.

## 3. Indienen van een wegenberoep (beroep tegen de gemeenteraadsbeslissing over een gemeenteweg)

### Wie?

De personen en instanties die een beroep kunnen instellen tegen een vergunningsbeslissing, kunnen ook de gemeenteraadsbeslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg aanvechten. [Artikel 31/1](#) van het Omgevingsvergunningendecreet verwijst immers naar de personen en instanties, vermeld in [artikel 53](#) van het Omgevingsvergunningendecreet.

### Waar / hoe?

Het beroep tegen de beslissing van de gemeenteraad wordt altijd ingesteld bij de Vlaamse Regering. Dit wordt op straffe van onontvankelijkheid ingesteld met een beveiligde zending.

De gemeente moet het administratief dossier overmaken aan het Departement MOW.

- ⇒ Dit is een nieuwe regeling, vanaf 1 september 2019 opgenomen in artikel 31/1 Omgevingsvergunningendecreet en van toepassing bij vergunningsaanvragen die worden ingediend in eerste aanleg vanaf 1 september 2019.
- ⇒ **Dit beroep kan momenteel enkel analoog ingediend worden**

### **Termijn?**

Het wegenberoep moet op straffe van onontvankelijkheid ingediend worden binnen dertig dagen, die ingaat op:

1. de dag na de datum van de betekening van de bestreden beslissing voor die personen of instanties aan wie de beslissing betekend wordt;
2. de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn als de omgevingsvergunning in eerste administratieve aanleg stilzwijgend geweigerd wordt;
3. de dag na de eerste dag van de aanplakking van de bestreden beslissing in de overige gevallen.

### **Wie krijgt een afschrift?**

De indiener van het wegenberoep bezorgt op straffe van onontvankelijkheid gelijktijdig met de beveiligde zending van het wegenberoep aan de Vlaamse Regering, een afschrift van het beroepschrift met een beveiligde zending aan:

- 1° het College van Burgemeester en Schepenen
- 2° de beroepsinstantie inzake de omgevingsvergunning.

Zoals hierboven vermeld, verloopt dit met aangetekende brieven dan wel via een afgifte tegen ontvangstbewijs (tot zolang de Vlaamse Regering geen andere vorm van beveiligde zending instelt).

Zoals hierboven aangegeven, is de indiener van het wegenberoep verplicht ook beroep in te dienen tegen de vergunningsbeslissing zelf.

Degene die het beroep tegen de vergunning instelt, moet, op grond van artikel 56 van het Omgevingsvergunningendecreet op straffe van onontvankelijkheid gelijktijdig en per beveiligde zending een afschrift van het beroepschrift bezorgen aan:

1. de vergunningsaanvrager (behalve als hij zelf het beroep instelt);
  2. de deputatie (als die in eerste administratieve aanleg de beslissing heeft genomen);
  3. het college van burgemeester en schepenen (behalve als het zelf het beroep instelt).
- Dit mag zowel via het omgevingsloket als via aangetekende brieven.

In het artikel 56 OVD van het Omgevingsvergunningendecreet wordt ook ingevoegd: “... *bevat het beroep op straffe van onontvankelijkheid een afschrift van het beroepschrift bij de Vlaamse Regering.*”

Dit leidt bv. tot de situatie dat het College van Burgemeester en Schepenen:

- 1° een afschrift krijgt van het wegenberoep
- 2° een afschrift krijgt van het beroep vergunning waarbij een afschrift van het wegenberoep moet zitten.

Daarnaast moet het college van burgemeester en schepenen het volledige dossier of een afschrift daarvan bezorgen aan het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, onmiddellijk na de ontvangst van het afschrift van het (wegen)beroepschrift.

## **4. Gevolg van het instellen een wegenberoep: schorsing van de beslissingstermijn in beroep**

Wordt een wegenberoep ingesteld, dan wordt de beslissingstermijn in (het vergunningen)beroep van rechtswege opgeschort zolang de Vlaamse Regering geen beslissing heeft genomen over het wegenberoep.

Er zijn meerdere beroepschriften mogelijk in het kader van een omgevingsproject (en dus ook meerdere beroepsindieners).

Niet iedere beroepsindiener tegen een vergunningsbeslissing moet een wegenberoep indienen. Enkel diegene die een wegenberoep heeft ingediend, moet een afschrift van zijn ‘wegenberoepschrift’ bij zijn beroep tegen de vergunningsbeslissing voegen.

Het instellen van een wegenberoep schorst de behandeling in beroep voor de vergunningsaanvraag. Het is dan ook aangewezen dat ALLE beroepsindieners (ook deze die geen wegenberoep hebben ingediend) verwittigd worden dat er een wegenberoep lopende is.

Immers, het wegenberoep schorst de behandeltermijn van hun beroep tegen de omgevingsvergunning, ook al hebben zijzelf geen wegenberoep ingediend.

Wie moet er instaan voor deze betekening/verwittiging? Het is aangewezen (maar niet geregeld) dat de beroepsinstantie "vergunning" hiervoor zorgt.

## **5. Uitspraak wegenberoep en implicaties op beroep tegen de vergunningsbeslissing**

De Vlaamse Regering neemt een beslissing over het wegenberoep binnen negentig dagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het dossier. Deze termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering brengt de indiener van het beroepschrift, de vergunningverlenende overheid in laatste aanleg en de gemeente onmiddellijk op de hoogte van haar beslissing.

De Vlaamse Regering toetst het beroep aan de bepalingen van het Gemeentewegendecreet en de daarin vermelde doelstellingen en principes, het eventuele gemeentelijke beleidskader en afwegingskader en de substantiële vormvereisten.

Het wegenberoep leidt tot of de vernietiging van de bestreden gemeenteraadsbeslissing of tot de afwijzing van het wegenberoep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan.

De beslissing inzake het wegenberoep maakt deel uit van de behandeling van de vergunningsaanvraag in laatste aanleg, en zal dan ook geregistreerd moeten worden in het Omgevingsloket.

### **➤ In geval het wegenberoep afgewezen wordt wegens onontvankelijk of ongegrond**

De gemeenteraadsbeslissing zal in dat geval overeind blijven.

De vergunningverlenende overheid in laatste aanleg zal het beroep tegen de vergunningsbeslissing verder afhandelen, rekening houdend met de gemeenteraadsbeslissing, genomen in eerste aanleg. Deze gemeenteraadsbeslissing kan een positieve, maar ook een negatieve beslissing zijn.

Indien de gemeenteraad voorwaarden opgelegd heeft of lasten verbonden heeft aan haar beslissing, dient de vergunningverlenende overheid in laatste aanleg deze in de eventuele vergunning op te nemen.

Immers, artikel 31, §1, tweede lid, OVD verwijst naar de bevoegde overheid zonder meer, niet naar de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15 resp. 52 OVD. Eveneens is bepaald dat, als de gemeenteraad in beroep wordt samengeroepen, de gemeenteraad voorwaarden en lasten kan verbinden aan haar beslissing, die de bevoegde overheid in beroep moet opnemen in eventuele vergunning. Hieruit blijkt duidelijk de intentie van de decreetgever naar de mogelijkheden van de gemeenteraad toe.

Zoals aangegeven wordt de behandelingstermijn in beroep opgeschort tot aan de beslissing van de Vlaamse Regering.

### **➤ In geval de gemeenteraadsbeslissing vernietigd wordt**

De uitspraak met betrekking tot het wegenberoep impliceert dat de gemeenteraad een nieuwe beslissing dient te nemen.

De toelichting verwoordt dit als: *"Bij annulatie door de Vlaamse Regering de gemeenteraad een nieuw besluit nemen alvorens de beroepsinstantie binnen de omgevingsvergunningsprocedure beslist. Daarbij moet dan rekening worden gehouden met de dragende motieven van de regeringsbeslissing."*

De nieuwe gemeenteraadsbeslissing maakt in principe deel uit van behandeling laatste aanleg. Hoe deze beslissing in het omgevingsloket moet geregistreerd worden, moet nog worden uitgemaakt. Het kan alvast niet de bedoeling zijn om de eerste beslissing te wissen en te overschrijven, want die eerste beslissing moet wel consulteerbaar blijven.



Vernietigt de vernietiging van het gemeenteraadsbeslissing inzake de wegen ook de vergunningsbeslissing in eerste aanleg? Neen. De vernietiging strekt zich alleen uit tot de gemeenteraadsbeslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

De vergunningverlenende overheid in laatste aanleg onderzoekt de vergunningsaanvraag in haar totaliteit ([artikel 63](#) Omgevingsvergunningendecreet).

De vergunningverlenende overheid in laatste aanleg zal dan ook moeten wachten op een nieuwe gemeenteraadsbeslissing over de gemeenteweg.

Op te merken valt wel dat de behandelingstermijn in beroep opgeschort wordt tot aan de beslissing van de Vlaamse Regering. Niet tot aan de nieuwe beslissing door de gemeenteraad.

Het is dan ook mogelijk dat een vergunning in laatste administratieve aanleg geweigerd moet worden, als er niet tijdig een nieuwe gemeenteraadsbeslissing genomen wordt.

➤ ***Wat als het vergunningenberoep onontvankelijk of onvolledig is?***

De onvolledigheid of onontvankelijkheid van het beroep tegen de vergunningsbeslissing heeft van rechtswege de stopzetting van de beroepsprocedure tot gevolg. ([artikel 58, tweede lid](#), Omgevingsvergunningendecreet)

Het verder zetten van het beroep tegen de gemeenteraadsbeslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg lijkt dan weinig zinvol.

Welke de uitspraak van de Vlaamse Regering zou zijn, deze uitspraak kan niet leiden tot een beslissing ten gronde over de vergunning.

Daar het Gemeentewegendecreet hierover niet duidelijk is, wordt voorgesteld dat de procedure inzake het wegenberoep eveneens stopgezet wordt.

De beslissing inzake het onontvankelijk / onvolledig beroep tegen de vergunningsbeslissing wordt ter kennis gebracht van:

1. de beroepsindiener;
2. de vergunningsaanvrager;
3. de deputatie als die in eerste administratieve aanleg de beslissing heeft genomen; het college van burgemeester en schepenen.

Het is aangewezen om deze beslissing ook te bezorgen aan het Departement MOW, dat instaat voor het voorbereiden van het wegenberoep.

## **OVERGANGSREGELING VOOR LOPENDE BUURTWEGDOSSIERS**

Artikel 88 van het Gemeentewegendecreet stelt dat de administratieve procedures voor de opmaak van gemeentelijke rooilijnplannen of de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van buurtwegen in de zin van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen die lopen op 1 september 2019, worden voortgezet overeenkomstig het vroegere recht.

Overeenkomstig [artikel 27 en 28 van de Buurtwegenwet](#) mag er van uit worden gegaan dat er een lopende procedure is als de gemeenteraad, in functie van het openbaar onderzoek dat moet worden gehouden, een rooilijnplan voorlopig heeft vastgesteld of een voorstel tot opheffing van een buurtweg heeft goedgekeurd. De [parlementaire voorbereiding](#) bij het Gemeentewegendecreet bevestigt dit: "Er is sprake van een lopende procedure zodra de gemeenteraad een eerste maal over het dossier heeft beraadslaagd".

In dergelijke dossiers moet dus nog de procedure afgewerkt worden conform de Buurtwegenwet en het [Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014](#) tot vaststelling van nadere regels voor de organisatie van het openbaar onderzoek inzake buurtwegen.

De deputatie is nog bevoegd om te beslissen, en er kan desgevallend bij de Vlaamse Regering beroep aangetekend worden tegen de deputatiebeslissing.

De minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is binnen de schoot van de Vlaamse Regering bevoegd om over die beroepen uitspraak te doen.  
Dat is uitdrukkelijk bepaald in artikel 13/1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering.